

Nr 1435

**av fru Jonäng och fru Fredgardh
angående post- och samhällsservicen i glesbygden.**

Postverkets centrala direktion har beslutat om en omfattande omorganisation av glesbygdens postanstalter.

Ungefär 250-260 poststationer kommer att ombildas till s. k. C-postexpeditioner på orter med ett befolkningsunderlag på minst 200 hushåll. I vissa fall kommer öppethållandet att begränsas "dock aldrig till mindre än tre timmar per dag".

130 poststationer kommer att ersättas med "postställe" i de delar av landet som saknar befolkningsunderlag för såväl C-poststationer som lantbrevbäringslinjer.

Postställe kräver ett underlag på 40 hushåll, och de kommer att finnas endast i de inre delarna av Norrland samt vissa skärgårdsområden. De kommer till yttermera visso att benämnas "glesbygdspostställe". Övergång från poststationer till postställe kommer att innebära inskränkningar i öppethållandet.

Av antalet poststationer den 1 oktober 1973 - 715 st. - kommer således ca 400 att bortrationaliseras. De återstående 300 kommer att successivt ombildas till lantbrevbäringslinjer. Drygt 130 postombud kommer även att ombildas till postställen. Efter omorganisationen kommer drygt 300 postombud att kvarstå, vilka dock på sikt skall dras in och ersättas med postväskor.

Det är beklagligt att glesbygdsbefolkningen skall drabbas av denna försämrade service. Det innebär ett begränsat öppethållande. Postställe inom tätbebyggelse skall exempelvis hålla öppet 1 à 2 timmar, och endast en gång om dagen. Det torde bli omöjligt för många människor att kunna sköta sina postärenden just precis under en timmas öppethållande.

Det är också beklagligt att samhället genom sina egna organ skall ytterligare försämma förhållandena för människorna i glesbygden. På orter med vikande befolkningsunderlag kommer postställe att utbytas mot postväskbefordran, när underlaget sjunkit till ca 30 hushåll. Det kan vara ett 100-tal personer som drabbas.

Departementschefen uttalade i propositionen om det regionalpolitiska handlingsprogrammet följande:

"I prop. 1964:185 angående riktlinjer för en aktiv lokaliseringpolitik framhölls att samhället måste bära ansvaret för att befolkningen tillförsäkras en godtagbar servicestandard även i områden där lokaliseringpolitiska insatser inte är möjliga. För att ge människor i alla delar av landet en rimlig del av välförhållanden måste man finna vägar för att skapa acceptabla levnadsvillkor för befolkningen också i sådana orter och regioner, där man måste räkna med ett fortsatt krympande näringsliv

och successiv befolkningsminskning och därmed otillräckligt underlag för lokal service och viktiga gemensamhetsanordningar. För att finna lämpliga former för samhällsinsatser av detta slag har utredningsarbete och försöksverksamhet med statligt stöd bedrivits i stegrad omfattning sedan slutet av 1960-talet.

Hösten 1966 inrättades inom Kungl. Maj:ts kansli en särskild arbetsgrupp för glesbygdsfrågor med uppgift att pröva och successivt lägga fram förslag till åtgärder för att förbättra levnadsförhållandena för befolkningen i glesbygderna, främst i fråga om samhällelig service.”

Det är förvånande och motsägelsefullt, men tyvärr icke ovanligt, att samhället i årtal utreder konstlade stimulansåtgärder men åsidosätter de naturliga och självklara insatserna, såsom exempelvis bevarande av en god postservice i glesbygden.

Också för dem av postverkets personal som berörs kan rationaliseringen innebära försämringar. Arbetsförhållandena kan försämrats, och i vissa fall blir det fråga om lägre ekonomisk ersättning. Personalens trygghetskrav måste tillgodoses.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen uttalar sig för åtgärder i syfte att i enlighet med den regionalpolitiska målsättningen bevara en god post- och samhällsservice i glesbygden.

Stockholm den 26 januari 1974

GUNNEL JONÄNG (c)

SONJA FREDGARDH (c)